

Jaarverslag 2024–2025

Inhoud

1. Introductie	3
2. Samenstelling bestuur	3
3. Aantal betalende leden	4
4. Contributie.....	4
5. Activiteiten VOR	4
Missie Statement.....	4
Communicatie	5
6. Pedagogische Studiën.....	5
7. Onderwijs Research Dagen en Dissertatieprijs	6
8. VOR-VFO	7
9. VOR – ICO – NRO (VIN)	8
10. VOR – EERA.....	8
11. VOR – AERA	9
12. Activiteiten uit de divisies en VPO.....	9
Assessment, Methodologie & Evaluatie (AME).....	9
Beroepsonderwijs, Bedrijfsopleidingen en Vakmanschap (BBV)	10
Beleid en Organisatie (BO)	11
Curriculum (CUR).....	11
Hoger Onderwijs (HO)	11
ICT in Onderwijs en Opleiding (ICT).....	11
Leren en Instructie (LI)	11
Leraar en Lerarenopleiding (LL).....	12
Onderwijs en Samenleving (OS)	12
VOR/VFO Promovendi Overleg (VPO)	12

1. Introductie

Dit jaarverslag van de Vereniging voor Onderwijs Research (VOR) beslaat de periode van de Onderwijs Research Dagen (ORD) 2024 tot en met de ORD-conferentie van 2025. In 2025 bestaat de VOR 50 jaar. In dit verslag worden de activiteiten van de vereniging beschreven waarmee we proberen onze doelstellingen te realiseren. De doelen van de vereniging zijn:

1. het bevorderen van onderzoek op het gebied van onderwijs, opleiding en training;
2. het bevorderen van de disseminatie, communicatie en het gebruik van de resultaten van onderwijsonderzoek; en
3. het bevorderen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van alle leden.

2. Samenstelling bestuur

De samenstelling van het bestuur van 2024–2025 is weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1. Samenstelling bestuur

Naam	Functie	Affiliatie	Periode
Prof. dr. Elly de Bruijn	Voorzitter	Hogeschool Utrecht/ Open Universiteit	2022–2025
Dr. Renate Wesselink	Vicevoorzitter	Wageningen Universiteit	2016–2025
Dr. Lisette Wijnia	Secretaris	Open Universiteit	2023–2026
Dr. Carlos van Kan	Penningmeester	Hogeschool Rotterdam	2016–2025
Dr. Remco Feskens	Divisie Assessment, Methodologie & Evaluatie (AME)	CitoLab	2023–2026
Dr. Bas Kollöffel	Divisie Beroepsonderwijs, Bedrijfsopleidingen en Vakmanschap (BBV)	Nationaal Regieorgaan Onderzoek	2024–2025
Dr. Piety Runhaar	Divisie Beleid en Organisatie (BO)	Wageningen Universiteit	2023–2026
Prof. dr. Nienke Nieveen	Divisie Curriculum (CUR)	Universiteit Twente	2011–2026
Dr. Migchiël van Diggelen	Divisie Hoger Onderwijs (HO)	NHL Stenden	2024–2027
Dr. Suzan van Brussel	Divisie ICT in Onderwijs en Opleiding (ICT)	Avans Hogeschool	2024–2027
Dr. Martina van Uum	Divisie Leraar en Lerarenopleiding (LL)	Radboud Universiteit Nijmegen	2023–2026
Prof. dr. Nadira Saab	Divisie Leren en Instructie (LI)	Universiteit Leiden	2014–2026
Prof. dr. Eddie Denessen	Divisie Onderwijs en Samenleving (OS)	Radboud Universiteit Nijmegen/ Universiteit Leiden	2018–2026
Saskia Arbon	VOR/VFO Promovendi Overleg (VPO)	Universiteit van Amsterdam	2023–2026

Noot. Termijnen lopen voor drie jaar en kunnen een onbeperkt aantal keer verlengd worden.

3. Aantal betalende leden

Tabel 2 geeft een overzicht van het aantal betalende leden van de afgelopen 3 jaar en Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal betalende leden per divisie. Het totaal aantal leden van de VOR per 1 mei 2025 is 680. Het aantal leden is vanaf 2022 gestegen, nadat de koppeling is gelegd tussen lidmaatschap en registratie bij de ORD. Veruit het grootste deel van de leden komt binnen via de ORD registratie. Over 2024 en 2025 lijkt het aantal leden stabiel.

Tabel 2. Aantal betalende leden

Aantal betalende leden VOR (peildatum 1 mei)	2025	2024	2023	2022
Ereleden	2	2	2	2
Gewoon lid	538	559	311	431
Promovendus/student-lid	143	147	82	131
Totaal	686	708	395	564

Tabel 3. Aantal betalende leden per divisie

Aantal betalende leden divisies (peildatum 1 mei)	2025	2024	2023	2022
Assessment, Methodologie & Evaluatie (AME)	33	37	45	40
Beroepsonderwijs, Bedrijfsopleidingen en Vakmanschap (BBV)	61	77	97	87
Beleid en Organisatie (BO)	90	84	75	53
Curriculum (CUR)	39	45	32	31
Domein Specifieke Aspecten van Onderwijs (DSO) ^b	10	26	23	18
Hoger Onderwijs (HO)	163	166	163	127
ICT in Onderwijs en Opleiding (ICT)	37	28	48	43
Leren en Instructie (LI)	86	77	103	89
Leraar en Lerarenopleiding (LL)	129	166	141	118
Onderwijs en Samenleving (OS)	110	113	40	86
VOR/VFO Promovendi Overleg (VPO) ^a	143	147	115	133

Noot. ^a Alle VOR leden die zich als “promovendus/ student-lid” hebben ingeschreven zijn automatisch lid van het VPO. ^b DSO is opgegeven bij de ALV in 2024, maar sommige leden moeten nog een nieuwe divisie kiezen.

4. Contributie

De contributies voor lidmaatschap van de VOR zijn in 2025:

- Gewoon lid € 90,-
- Promovendus/student-lid € 56,-
- Lidmaatschap extra divisie ^a € 5,-

^a Het lidmaatschap van VPO telt niet mee als een divisielidmaatschap. Promovendi worden automatisch lid van het VPO.

5. Activiteiten VOR

Missie Statement

In 2025 heeft de VOR, in aanloop naar haar 50-jarig bestaan, voor het eerst een missie-statement geformuleerd. Aanleiding was de wens om de positionering van de vereniging te versterken en

scherper te communiceren wie we zijn en waar we voor staan. De missie statement wordt ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Leden Vergadering (ALV).

Communicatie

Website VOR:

De website van de VOR was een groot gedeelte van 2024–2025 onder constructie. Met Mooi Online wordt gewerkt aan een nieuwe website, die waarschijnlijk in juli 2025 online komt.

LinkedIn:

In 2025 is een [LinkedIn pagina](#) voor de VOR opgezet. In 2025 is een inventarisatie gemaakt van de LinkedIn-pagina's en groepen van de verschillende divisies (zie Tabel 3). Het doel is om deze pagina's en groepen te gaan linken aan de hoofdpagina. Dit wordt een bespreekpunt voor de volgende algemene bestuursvergadering.

Tabel 3. *LinkedInpagina's VOR*

Divisie	Link
VOR	https://www.linkedin.com/company/vereniging-voor-onderwijs-research/posts/?feedView=all
AME	–
BBV	https://www.linkedin.com/groups/8926858/
BO	https://www.linkedin.com/groups/13503051/
CUR	–
HO	https://www.linkedin.com/groups/4663305/
ICT	https://www.linkedin.com/company/vor-divisie-ict-in-onderwijs-en-opleiding/posts/?feedView=all
LI	https://www.linkedin.com/groups/9019799/
LL	https://www.linkedin.com/company/divisie-leraar-lerarenopleiding-vor/posts/?feedView=all
OS	–
VPO	https://www.linkedin.com/in/vor-vpo/

E-mails naar leden:

Via Pascal Lemoine (Iclon - Vor <vor@iclon.leidenuniv.nl>) kunnen e-mail berichten worden verstuurd naar alle leden van de VOR en per divisie.

6. Pedagogische Studiën

In 2024 verscheen jaargang 101 van de *Pedagogische Studiën* (PS). Deze bestond uit vier nummers met in totaal 19 bijdragen. Het aantal inzendingen is toegenomen. De besturen van VOR en het VFO zijn tevreden over de kwaliteit van de manuscripten in deze jaargang en hebben waardering voor de rol van de redactie bij het optimaliseren van de kwaliteit van het tijdschrift. De voorzitter van de redactie is Prof. dr. Roeland van der Rijst en Dr. Dineke Tigelaar is de reactie-secretaris. Het redactiestatuut is vernieuwd en besproken op de Algemene Ledenvergadering van 2024.

Pedagogische Studiën is opgenomen in de SSCI lijst van Thomson Reuters. Dit betekent dat artikelen in Pedagogische Studiën volledig meetellen voor onderzoeksschool ICO. PS is online Open Access toegankelijk voor iedereen, auteurs hoeven niet te betalen voor publicatie in het tijdschrift. De overgangskosten werden onder andere gesubsidieerd door NRO. PS is opgenomen in het open access platform van KNAW Openjournals.nl. dit zorgt voor een meer hanteerbare reviewprocedure en nog

betere bereikbaarheid van de manuscripten. Er worden geen kosten voor auteurs gerekend. De layout van PS artikelen is in 2023 aangepast aan online leesgemak. PS is tevens opgenomen in de [DOAJ](#).

Het is mogelijk Engelstalige manuscripten in te dienen bij het tijdschrift (sinds 2017). De voertaal van *Pedagogische Studiën* is Nederlands en Engels. Er worden enkel manuscripten geaccepteerd die gaan over de Nederlandstalige contexten (Nederland, Vlaanderen, Brussel, Suriname, en Nederlandstalige delen van het Caribisch gebied).

De Redactie van PS heeft na een degelijke interne procedure drie artikelen genomineerd voor de PS-prijs 2024. Tijdens de openingsceremonie van de Onderwijs Research Dagen op 4 juni 2025 in Leuven zal de winnaar bekend gemaakt worden. Alle genomineerden krijgen een certificaat van erkenning; de winnaar ontvangt daarnaast nog een geldbedrag beschikbaar gesteld door VOR en VFO. die bij de openingsceremonie van de ORD 2025 in Leuven wordt uitgereikt. Uit de jaargang 2024 zijn de volgende drie bijdragen genomineerd (weergegeven in alfabetische volgorde):

- Adams, T., Koster, B., & den Brok, P. (2024). The effects of an intervention in student teachers' classroom management learning processes. *Pedagogische Studiën*, 101(1), 60–84. <https://doi.org/10.59302/ps.v101i1.18784>
- Barbier, K., Struyf, E., & Donche, V. (2024). Examining the impact of Research Lesson Study on teachers' beliefs and educational practices regarding high-ability students. *Pedagogische Studiën*, 101(3), 240–265. <https://doi.org/10.59302/d8wnk877>
- Dekker, I., Chong, C., Schippers, M., van Schooten, E., & Delnoij, L. (2024). The right job pays: Effects of different types of work on study progress of pre-service teachers. *Pedagogische Studiën*, 101(1), 4–29. <https://doi.org/10.59302/ps.v101i1.18782>

Naar aanleiding van de ALV 2024 is een gesprek geweest met de redacties van PS, Tijdschrift voor Hoger Onderwijs (TvHO) en Tijdschrift OnderwijsPraktijk Studies (TOPS). De wens voor dit gesprek kwam vanuit financiële zorgen en de zorg dat de tijdschriften bij NRO tegen elkaar uitgespeeld zouden kunnen worden. Deze urgentie leek weg bij het gesprek. De uitwisseling en afstemming tussen tijdschriften blijft belangrijk. De VOR heeft als actiepoint om na te denken wanneer een tijdschrift een VOR-tijdschrift kan zijn.

7. Onderwijs Research Dagen en Dissertatieprijs

De Onderwijs Research Dagen 2025 werden van 4 tot en met 6 juni 2025 gehouden in Leuven. Het congresprogramma was "Niets zo praktisch als een goede theorie" (zie [website](#)). De organisatie stond onder leiding van Prof. dr. Jan Elen (KU Leuven, Centrum voor Instructiepsychologie en -technologie). Het congres is uitverkocht. Tijdens de ORD is op donderdag 5 juni een Spotlightsessie "Actualiteit van de VOR onderwijsonderzoeksthema's en ontwikkelingen sectorplan Onderwijswetenschappen". De sessie bestaat uit twee onderdelen. Als eerste wordt aan de hand van de huidige divisie-indeling en bijdragen aan de ORD 2025 bekeken in hoeverre de thema's die aan bod komen overeenkomen met de thema's die in de vele verschillende instituten waar onderwijsonderzoek wordt gedaan aan bod komen. De belangrijkste vraag is, in hoeverre herkennen de onderwijsonderzoekers in Nederland zich in de thema's van VOR (zoals de divisies) en de onderwerpen die aan bod komen bij ORD 2025. Deze sessie vindt plaats in het kader van de heroriëntatie van VOR die enkele jaren geleden is gestart. Het tweede deel gaat over het sectorplan Onderwijswetenschappen.

Tijdens de openingsceremonie op de ORD zal de VOR-VFO Dissertatieprijs uitgereikt worden en de winnaar bekend worden gemaakt.

De genomineerden voor de VOR/VFO dissertatieprijs 2024 zijn (op alfabetische volgorde):

- Lieke Ceelen (Open Universiteit): [*Pedagogic practices in healthcare placements: Unravelling the dynamics of facilitating workplace learning*](#).
- Benjamin Ponet (Ghent University): [*The crucial role of teacher educators and their professional development on the road towards diversity-responsive education*](#).

In 2026 en 2027 experimenteert de VOR met een nieuwe vorm van eigenaarschap over de Nederlandse edities van de Onderwijs Research Dagen (ORD). Doel is om meer grip te krijgen op de organisatie en inhoud, continuïteit te waarborgen en de betrokkenheid van divisies te versterken. De editie van 2026 wordt georganiseerd onder leiding van Hogeschool Utrecht; voor 2027 is de Universiteit Groningen penvoerder. Het thema van ORD 2026 wordt bekendgemaakt tijdens de slotsessie van ORD 2025.

Na 2027 worden de ORD mogelijk georganiseerd in Vlaanderen (VFO, 2028), Eindhoven (2029) en Leiden (2030). De locatiekeuzes zijn nog niet definitief.

8. VOR-VFO

De VOR werkt samen met het Vlaams Forum voor Onderwijsonderzoek (VFO) op verscheidene gebieden: de organisatie van de Onderwijs Research Dagen, de uitgave van *Pedagogische Studiën* en de toekenning van de prijs voor het beste proefschrift dat in een bepaald jaar is verschenen in Nederland en Vlaanderen. De Nederlandse en Vlaamse promovendi organiseren in samenwerking de prijs voor “Begeleiding van het jaar”.

De begeleidingsprijs wordt elk jaar uitgereikt door het VOR/VFO Promovendi Overleg (VPO) tijdens de Onderwijs Research Dagen. Over het jaar 2024 zijn de volgende begeleiders en begeleidingsteams genomineerd voor de prijs:

- Prof. dr. Marieke Meeuwisse (Erasmus Universiteit Rotterdam), dr. Esther van der Stappen (Avans Hogeschool) & Suzan van Brussel (Avans Hogeschool)
- Prof. dr. Machteld Vandecandelaere (KU Leuven) en Prof. dr. Jan Sermeus (KU Leuven)
- Prof. dr. Marieke van Geel (Universiteit Twente; ELAN) en prof. dr. Kim Schildkamp (Universiteit Twente; ELAN)
- dr. Lisette Hornstra (Universiteit Utrecht)
- Prof. dr. Jan Elen (KU Leuven, Centrum voor Instructiepsychologie en -Technologie)
- Prof. dr. Elke Emmers (UHasselt)

De winnaar wordt bekendgemaakt tijdens de openingsceremonie van de Onderwijs Research Dagen op woensdag 4 juni 2025. De jury bestond uit Dr. Els Tanghe (Universiteit Antwerpen) en Dr. Imke Brummer (Erasmus Universiteit Rotterdam).

In 2025 wordt de samenwerking tussen VOR en VFO voortgezet. VFO leden kunnen nog steeds lid worden en participeren in activiteiten van de divisies. De besturen streven naar verdere samenwerking, onder meer in het kader van activiteiten voor promovendi, maar ook door informatie uit te wisselen over elkaars activiteiten.

9. VOR – ICO – NRO (VIN)

De samenwerking van de VOR met de onderzoeksschool ICO (Interuniversitair Centrum voor Onderwijsonderzoek) en het Nederlands Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) van NWO is toegespitst op het organiseren van gezamenlijke activiteiten en het behartigen van de belangen van het Nederlandse onderwijsonderzoek, bijvoorbeeld door het genereren van middelen (in de breedste zin van het woord) ten behoeve van onderwijsonderzoek.

Gezamenlijke activiteiten betreffen bijvoorbeeld het organiseren van conferenties voor onderzoekers, beleidsmakers en mensen uit de onderwijspraktijk. In 2020 participeerde de VOR in de NRO-praktijkconferentie, die in november plaatsvond. Tijdens deze conferentie werd de NRO-VOR praktijkprijs, tegenwoordig genaamd NRO-verbindingsprijzen, uitgereikt. Daarnaast consulteert NRO de VOR en ICO met betrekking tot haar programma en procedures. Sinds 2004 draagt NWO-NRO financieel bij aan Pedagogische Studiën. Twee leden van het dagelijks bestuur van de VOR (e.g., voorzitter en vice voorzitter) vergaderen regelmatig met ICO en NRO. Het laatste overleg heeft plaatsgevonden op 19 april 2024 een volgend overleg wordt (op korte termijn) gepland.

10. VOR – EERA

De voorzitter van de VOR is lid van de Executive Council van de European Educational Research Association (EERA). De European Conference on Educational Research (ECER) is de jaarlijkse conferentie van de EERA. Het VOR-bestuur sluit aan bij bestuursvergaderingen van EERA (2 keer per jaar). Elly de Bruijn heeft als voorzitter in het voorjaar deelgenomen aan de bestuursvergadering. In het VOR bestuur is afgesproken dat deelname aan de bestuursvergadering gekoppeld aan de ECER gerouleerd wordt onder de andere leden van het VOR bestuur op basis van wie naar de ECER gaat.

[ECER 2024](#) vond plaats van 27–30 augustus 2024 in Nicosia, Cyprus met als thema “Education in an Age of Uncertainty: Memory and Hope for the Future”. [ECER 2025](#) zal plaatsvinden van 9–12 september 2025 in Belgrade.

Bij de ECER kan jaarlijks een symposium worden ingediend vanuit de VOR op het snijvlak van networks. Op ECER 2024 is een eerste VOR-symposium ingediend door Dr. Piety Runhaar (Chair) van divisie Beleid en Organisatie (BO), met als titel “[Learning and Development of Educational Professionals: Towards an Ecological Perspective](#)”. Het symposium heeft plaatsgevonden op 29 augustus 2024. Het symposium voorstel bestond uit de volgende bijdragen, met discussiant *Christine Teelken (Vrije Universiteit Amsterdam)*:

- Integrating Induction and HRM for a Smooth Landing of Starting Teachers
Piety Runhaar (Wageningen Universiteit)
- Professionalisation of School Leaders through Collaborative Networks
Melissa Tuytens (Ghent University), Eva Vekeman (Ghent University)
- Building Inclusive Leadership: Insights from a Professional Development Program for School and Childcare Leaders
Rachel Verheijen-Tiemstra (Fontys), Anje Ros (Fontys), Marc Vermeulen (Tilburg University), Rob Poell (Tilburg University)

Voor ECER 2025 is geen VOR-symposium ingediend. De ambitie is om komende jaren wel symposia in te dienen waarbij de karttrekkersrol gerouleerd wordt tussen de verschillende divisies.

11. VOR – AERA

In 2025 werd het VOR-symposium op de American Educational Research Association (AERA) georganiseerd door de divisie Hoger Onderwijs (HO). Het congres was van 23–27 april in Denver, Colorado. Het symposium had als titel “Navigating and Experiencing Partnerships in Higher Education: A Multistakeholder Perspective”.

Het symposium voorstel bestond uit de volgende vier bijdragen (chair: Migchiel van Diggelen, discussant: Adrianna Kazar):

1. Teacher Agency in Universities: Lecturers' Potential in Establishing and Fostering Sustainable Partnerships
Max Kusters (m.c.j.kusters@iclon.leidenuniv.nl), ICLON Leiden University, Leiden, The Netherlands (presenting author)
Roeland van der Rijst (RRIJST@iclon.leidenuniv.nl), ICLON Leiden University, Leiden, The Netherlands
Arjen de Vetten (a.j.de.vetten@iclon.leidenuniv.nl), ICLON Leiden University, Leiden, The Netherlands
Elizabeth Rushton (lizzie.rushton@stir.ac.uk), University of Stirling, Stirling, United Kingdom
Wilfried Admiraal (wilfried@oslomet.no), Oslo Metropolitan University, Oslo, Norway
2. Expanding Traditional Partnerships in Doctoral Education: Actionable Insights to Optimise Research, Learning and Innovation across the Research-Education-Practice Nexus
Monica A. van Winkel (m.a.van.winkel@iclon.leidenuniv.nl), Leiden University, Leiden, The Netherlands and HAN University of Applied Sciences, Nijmegen, the Netherlands (presenting author)
Roeland M. van der Rijst (rrijst@iclon.leidenuniv.nl), Leiden University, Leiden, The Netherlands
Wietske Kuijer-Siebelink (Wietske.Kuijer@han.nl), HAN University of Applied Sciences, Nijmegen, The Netherlands and Radboudumc, Nijmegen, The Netherlands
Floor Basten (floorbasten@orleon.nl), Independent Scholar in Narrative Sociology, Nijmegen, The Netherlands
Anneke M. Sools (a.m.sools@utwente.nl), University of Twente, Enschede, The Netherlands
Rob F. Poell (R.Poell@tilburguniversity.edu), Tilburg University, Tilburg, The Netherlands
3. HEI Program Directors and Innovation of the Professional Knowledge Through Partnerships, A Dynamic Capability Approach
Hans Frederik (j.a.frederik@vu.nl), Vrije Universiteit Amsterdam, The Netherlands (presenting author)
Peter van der Sijde (p.c.vander.sijde@vu.nl) Vrije Universiteit Amsterdam, The Netherlands
4. Teachers navigating and experiencing Design Studio Partnerships
Hanneke Assen (hanneke.assen@nhlstenden.com), NHL Stenden University of Applied Sciences, Leeuwarden, The Netherlands.
Migchiel R. van Diggelen (Migchiel.vandiggelen@nhlstenden.com), NHL Stenden University of Applied Sciences, Leeuwarden, The Netherlands.

In 2026 is het congres van 8–12 april in Los Angeles, California.

12. Activiteiten uit de divisies en VPO

Assessment, Methodologie & Evaluatie (AME)

In 2024–2025 hebben we met de divisie AME de volgende bijeenkomsten georganiseerd:

- Een spotlightsessie op de ORD rondom programmatisch toetsen. De spotlightsessie heeft als titel "Doorstromen van po naar vo: Wanneer en hoe deze overgang in te richten (woensdag 4 juni 2025).
- Een symposium rondom AI in toetsing (60 deelnemers) op Cito in Arnhem (10 oktober 2024).
- De IRT workshop (met 40 deelnemers) op de UT in Enschede (28-29 november 2024).
- Een symposium rondom het meten van leesvaardigheid.

Beroepsonderwijs, Bedrijfsopleidingen en Vakmanschap (BBV)

BBV heeft drie divisieactiviteiten uitgevoerd:

Activiteit 1: ORD SPOTLIGHT-sessie: Programmatisch toetsen in het mbo: Perspectief op kwaliteit (#hoedan)

Georganiseerd door VOR Divisie BBV en VOR Divisie AME

Woensdag 10 juli 2024

Met medewerking van: Cor Sluijter; Liesbeth Baartman; Hogeschool Utrecht; Marlies de Vos; Hogeschool Utrecht.

Bij programmatisch toetsen (in het mbo vaak Lerend Kwalificeren genoemd) vormen leren en toetsen een geïntegreerd geheel. Studenten verzamelen tijdens hun leerproces voortdurend bewijzen van ontwikkeling. Deze dataverzameling kan op verschillende manieren gebruikt worden. Deze benadering roept echter ook vragen op. Hoe wordt het toegepast? Wat weten we er al over? Hoe zit het met validiteit en betrouwbaarheid? Hoe draagt het bij aan onderwijs, toetsing en onderwijskwaliteit? En als je het doet, hoe doe je het goed? De VOR-divisies Beroepsonderwijs, Bedrijfsopleidingen en Vakmanschap (BBV) en Assessment, Methodologie & Evaluatie nodigden het ORD-publiek uit voor hun gezamenlijke spotlightsessie over dit thema tijdens de ORD 2024. Gastsprekers Liesbeth Baartman, Marlies Vos en Cor Sluijter gaven korte inleidingen als startpunt voor verdiepende en agenderende tafelgesprekken.

Activiteit 2: Online lunchploopje: In gesprek over Learning Communities

Georganiseerd door VOR Divisie BBV

Datum: 2 april 2024

Met medewerking van: Peter Bos (Associate Lector bij het Fontys Lectoraat Dynamische Talentinterventies), Tjerk Riemers (Manager Lectoraat Professionele Werkplaatsen, Fontys) en divisiebestuur VOR-BBV.

Snelle maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen vragen om een versnelde uitbreiding van het innovatievermogen. Opleiding, professionalisering en werk spelen hierbij een essentiële rol. Learning communities worden breed gezien als oplossing. Learning Communities zijn leer-werkpraktijken bedoeld om innovatie aan te jagen. Kennis- en onderwijsinstellingen, bedrijfsleven, overheid en andere publiek-private partners werken hierin nauw met elkaar samen. Onderzoek, werken, innoveren én leren worden aldus met elkaar verbonden.

Tot zover de theorie. In de praktijk is het beeld diffuser. Er is bijvoorbeeld veel onduidelijkheid over wat Learning Communities precies zijn. Wanneer is een samenwerking een Learning Community? Wat leveren Learning Communities eigenlijk op? Hoe kijken verschillende partners in zo'n publiek-private samenwerking aan tegen Learning Communities? Hoe wordt er bijvoorbeeld vanuit onderwijs naar Learning Communities gekeken en hoe wordt er vanuit organisaties naar gekeken?

In dit lunchploopje praatten Peter Bos en Tjerk Riemers het publiek bij over het fenomeen Learning Communities. Ze traptten de discussie af met een korte presentatie waarin ze op basis van hun praktijkkennis en onderzoek antwoorden formuleerden op bovenstaande vragen. Daarna gingen Peter en Tjerk met de aanwezigen in gesprek. Dit deden ze aan de hand van een aantal stellingen. Het doel van dit lunchploopje was om op basis van onderzoeks- en praktijkkennis over Learning Communities te komen tot meer bewustzijn over de betekenis, functie en de (potentiële)

opbrengsten van Learning Communities en daarnaast (wederzijdse) inspiratie rondom Learning Communities.

Activiteit 3: Digitaal lunchloopje: In gesprek over AI-tools voor onderzoek!

Georganiseerd door VOR Divisie ICT en VOR Divisie BBV

Datum: 11 november 2024

Onder leiding van Hanneke Theelen en Josien Boetje gingen we dieper in op de snelle ontwikkelingen van AI-tools zoals ChatGPT en hoe deze kunnen worden ingezet voor onderzoeksdoeleinden. Van het ondersteunen bij data-analyse tot het verhogen van efficiëntie in onderzoek: AI-tools bieden nieuwe mogelijkheden, maar brengen ook vragen met zich mee. Wat kunnen deze tools nu echt? Hoe maak je er optimaal gebruik van? En hoe zit het met privacy?"

Het proces omtrent de naamverandering van de divisie BBV is verder voortgezet. Gedachten daarbij zijn dat we LLO willen meenemen en dat er voor "vakmanschap" een genderneutraal alternatief wenselijk is. We zetten een poll met een aantal opties uit onder de divisieleden.

Beleid en Organisatie (BO)

De divisie BO heeft in 2025 het eerste VOR-symposium gepresenteerd op de EERA.

Op de ORD 2025 is een spotlightsessie georganiseerd met als titel "Oriëntatie en verbinding in B&O met het onderzoek in Vlaanderen" (woensdag 04-06-2025).

Curriculum (CUR)

Op de ORD 2025 is een spotlightsessie georganiseerd met als titel "Versterken van co-design bij curriculumontwerp in het hoger onderwijs" (donderdag 05-06-2025).

Hoger Onderwijs (HO)

De divisie Hoger Onderwijs heeft in 2025 het VOR-symposium op de AERA georganiseerd over het thema partnerschappen.

Op de ORD 2025 is een spotlightsessie georganiseerd met als titel "Navigeren en ervaren van partnerschappen in het hoger onderwijs: Een multistakeholderperspectief" (vrijdag 06-06-2025).

ICT in Onderwijs en Opleiding (ICT)

We hebben op 11-11-2024 een digitaal lunchloopje met de divisie BBV georganiseerd van een uur. "Thema Lunchloopje: In gesprek over AI-tools voor onderzoek! Onder leiding van Hanneke Theelen en Josien Boetje gaan we dieper in op de snelle ontwikkelingen van AI-tools zoals ChatGPT en hoe deze kunnen worden ingezet voor onderzoeksdoeleinden. Van het ondersteunen bij data-analyse tot het verhogen van efficiëntie in onderzoek: AI-tools bieden nieuwe mogelijkheden, maar brengen ook vragen met zich mee. Wat kunnen deze tools nu echt? Hoe maak je er optimaal gebruik van? En hoe zit het met privacy?"

Er is een poll onder de leden uitgevoerd ten behoeve van een naamsverandering van de divisie.

Op de ORD 2025 is een spotlightsessie georganiseerd met als titel "AI in het onderwijs: Van leren tot ontwerpen" (woensdag 04-06-2025).

Leren en Instructie (LI)

Op de ORD 2025 is een spotlightsessie georganiseerd met als titel "Controverse in de Klas: Praktische Lesontwerpen voor een Open en Veilige Leeromgeving" (donderdag 05-06-2025).

Leraar en Lerarenopleiding (LL)

- Op de vorige ORD hebben we een geslaagde spotlightsessie georganiseerd over ‘Perspectieven op onderwijsonderzoek in de schoolpraktijk’. Na een introductie door Helma Oolbekkink-Marchand deelden verschillende actoren (promovendus, docent VO en schoolleider) hun praktijkervaringen. Vervolgens bespraken deelnemers in groepen hun eigen ervaringen, belangen en dilemma’s bij onderwijsonderzoek in de schoolpraktijk.
- Verder hebben we twee keer een online sessie van ‘L&L revisits ORD’ georganiseerd waarbij onderzoekers hun paperpresentatie van de ORD nogmaals presenteerden. Als ORD-bezoeker moet je soms kiezen uit interessante parallelsessies: wij wilden onze leden de mogelijkheid bieden om presentaties bij te wonen waar ze tijdens de ORD geen gelegenheid voor hadden. L&L revisits ORD was daarmee een extra kans om kennis op te doen van actueel onderzoek op het gebied van leraar en lerarenopleiding en om andere onderzoekers te ontmoeten.
- Ook hebben we twee nieuwsbrieven verspreid en er volgt in mei nog een derde nieuwsbrief.
- Bovendien hebben we afscheid genomen van ons bestuurslid Loes de Jong die vanwege andere werkzaamheden het bestuur helaas heeft moeten verlaten.
- Verder hebben we een fysieke bijeenkomst georganiseerd in Utrecht over generatieve AI in het onderzoeksproces. De workshop werd gegeven door Maurice Schols, universitair docent en expert op het gebied van AI in het onderwijs. De deelnemers vonden het prettig om meer te leren over generatieve AI en praktische tips te krijgen waar ze meteen in de praktijk mee aan de slag konden.
- Tot slot zullen we op de komende ORD tijdens onze spotlightsessie met deelnemers aan de hand van verschillende stellingen verkennen welke ethische kwesties er spelen en welke kaders er belangrijk zijn bij het inzetten van generatieve AI in onderwijs en onderzoek.

Onderwijs en Samenleving (OS)

Op de ORD 2025 is een spotlightsessie georganiseerd met als titel “Onderwijs voorbij de meritocratie: Boeksymposium” (woensdag 04-06-2025).

VOR/VFO Promovendi Overleg (VPO)

Afgelopen academisch jaar (2023-2024) hebben we de volgende activiteiten georganiseerd:

- Uitje naar het Onderwijsmuseum in Dordrecht
- Schrijf-tweedaagse in Utrecht
- Werkbezoek naar het ministerie van OCW
- Schrijf-driedaagse i.s.m. Pedagogische Studiën in Utrecht
- Werkbezoek naar het Kohnstamm Instituut
- Pre-conferentie bij de ORD

Huidig academisch jaar (2024-2025) organiseren we de volgende activiteiten:

- Werkbezoek naar CitoLab (al geweest)
- Schrijf-driedaagse i.s.m. Pedagogische Studiën (vond plaats in maart–april)
- Pre-conferentie bij de ORD (vindt plaats voor de ORD)